

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля Юрій БІДЗІЛЯ

« 30 » червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.01 Українська мова та література
Освітня програма	Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Український літературний процес» (50-80-ті роки ХХ ст.) для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова та література освітньої програми «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність».

Розробник: Балла Евеліна Юріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри української літератури**.
Протокол № 14 від 29 червня 2023 року

Завідувач кафедри Оксана КУЗЬМА

Схвалено науково-методичною комісією **філологічного факультету**.

Протокол № 8 від 29 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Василь ШАРКАНЬ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма Навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	4-й	4-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	7-й	7-й
	Лекції:	
	32 год.	14 год.
	Практичні (семінарські):	
	28 год.	8 год.
Вид підсумкового контролю: захист курсової роботи, іспит	Індивідуальна робота:	
	30 год.	30 год.
Форма підсумкового контролю: усний	Самостійна робота:	
	60 год.	98 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Український літературний процес (50–80-ті роки ХХ ст.)» – окреслити основні тенденції українського літературного процесу другої половини ХХ століття, представити творчість талановитих митців, що працювали в цей період; з'ясувати особливості розвитку літератури; прищепити здобувачам навички аналізу художніх текстів різних жанрів і стилів, уміння простежувати закономірності розвитку літературного процесу в контексті історико-політичних та культурних процесів.

Відповідно до освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, теорії та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов науково-дослідницької діяльності.

ЗК3. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК13. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ПК3. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ПК7. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ПК8. Здатність використовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень, добирати, аналізувати, систематизувати й синтезувати фактичний лінгвістичний, літературний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно з сучасними вимогами та презентувати результати наукового дослідження в усній чи письмовій формі, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом.

ПК11. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів та жанрів.

ПК12. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Український літературний процес**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньо-професійної програми:

ОК 5. Латинська мова.

ОК 8. Вступ до літературознавства.

ОК 13. Український літературний процес.

ОК 14. Український і світовий фольклор.

ОК 24. Історія української літературної критики.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «**Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, упорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН 2
Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	ПРН 4
Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.	ПРН 8
Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в	ПРН 13

літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).	
Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	ПРН 15
Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.	ПРН 18
Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.	ПРН 19
Дотримуватися норм і правил академічної доброчесності.	ПРН 20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Український літературний процес»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Здатність критично мислити й відповідно оцінювати явища, факти та друковані джерела.	ПРН 2
Знання основних художніх текстів та творчих біографій письменників, характерних особливостей їхнього індивідуального стилю; основних тенденцій розвитку поезії, прози та драматургії.	ПРН 8, ПРН 13
Здатність використовувати знання для аналізу літературних, культурних, суспільно-історичних явищ.	ПРН 4, ПРН 13, ПРН 15
Здатність орієнтуватися в періодизації та закономірностях розвитку літературного процесу.	ПРН 8
Уміння виявляти естетичні та художні особливості творів; аналізувати художні твори під кутом зору сучасної методології та літературознавчих досліджень.	ПРН 13, ПРН 15, ПРН 19
Уміння порівнювати різні літературні явища, стилі, манери; зіставляти твори різних авторів.	ПРН 13
Уміння вирішувати складні філологічні завдання, управляти комплексними діями чи проєктами у процесі вирішення складних питань, а також дотримуватися норм академічної доброчесності.	ПРН 18, ПРН 20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: усне опитування, письмові практичні роботи, конспектування науково-критичної літератури, тестування, підготовка презентації, підсумкові контрольні роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, виконання практичних завдань, тестування.

Форма модульного контролю: виконання модульної контрольної роботи.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний іспит.

Оцінка успішності здобувача вищої освіти з дисципліни «Український літературний процес» є рейтинговою і виставляється за стобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння модулю.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	50	100
5	5	20	10	5	5		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	50	100
15	5	5	5	10	5	5		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	30	6	30
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	5	2	10
Підготовка презентації			1	5
Конспектування науково-критичних публікацій з проблем літературного процесу другої половини ХХ ст.	3	15	1	5
Модульна контрольна робота		50		50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота № 1 містить 2 теоретичні питання та 20 тестових завдань. Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач, – це 30 балів за теоретичну частину (максимум 15 балів за кожне питання) та 20 (1 бал за кожен правильно виконаний тест) за тестові завдання.

Модульна контрольна робота № 2 містить 1 теоретичне питання та 35 тестових завдань. Максимальна кількість балів, які може отримати здобувач, – це 15 балів за теоретичну частину та 35 (1 бал за кожен правильно виконаний тест) за тестові завдання.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Програмою передбачено таку форму контролю, як іспит. Підсумковий семестровий контроль здійснюється за результатами модульного контролю та усної відповіді на питання, що входять до екзаменаційних білетів. Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Шкала ECTS	Диференційована шкала	Недиференційована шкала	Мінімальний бал – максимальний бал
A	Відмінно	Зараховано	90–100
B	Добре		82–89
C	Добре		74–81
D	Задовільно		64–73
E	Задовільно		60–63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35–59
F	Незадовільно		0–34

Оцінку «**відмінно**» (90–100 балів, A) заслуговує здобувач, який усебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений із додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку «**добре**» (82–89 балів, B) заслуговує здобувач, який повністю опанував навчально-програмовий матеріал і вільно (самостійно) володіє ним, застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і вирішення проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

Оцінку «**добре**» (74–81 бал, C) заслуговує здобувач, який у цілому роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

Оцінку «**задовільно**» (64–73 бали, D) заслуговує здобувач, який знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його в майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована

програмою; допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «задовільно» (60–63 бали, E) заслуговує здобувач, який володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання й використання його в майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «незадовільно» (35–59 балів, FX) виставляється здобувачеві, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінка «незадовільно» (35 балів, F) виставляється здобувачеві, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення цієї дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

До складання іспиту допускаються здобувачі вищої освіти, у яких підсумкова модульна оцінка за семестр становить не менше 35 балів і яким зараховано всі види робіт за цей семестр.

Здобувач вищої освіти, підсумкова рейтингова оцінка якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний поліпшити її до початку підсумкового семестрового контролю під час чергування викладачів на кафедрі у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. Інакше здобувач не допускається до складання іспиту і в нього виникає академічна заборгованість.

Іспит із навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не складати, якщо він успішно пройшов усі модульні контролю та його влаштовує підсумкова модульна оцінка. Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59, іспит складають обов'язково. Здобувач освіти може підвищити на іспиті рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання іспиту оцінка не може бути менша за підсумкову оцінку, яку він отримав за результатами модульних контролів.

Критерії оцінювання курсової роботи

Курсова робота оцінюється за шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до наведеної вище шкали оцінювання знань здобувача.

Рекомендований розподіл балів для оцінювання курсової роботи

№	Критерії оцінювання	Можлива к-сть балів	Отримана к-сть балів	Примітки
1.	Актуальність дослідження	0–5		
2.	Структурованість роботи відповідно до теми дослідження	0–5		
3.	Рівень обізнаності з теоретичними працями з певної наукової проблеми	0–5		
4.	Володіння навичками огляду джерел	0–10		
5.	Осмислення художнього твору	0–12		
6.	Реалізація мети та завдань	0–10		

	дослідження			
7.	Самостійність дослідження	0–7		
8.	Відповідність висновків обраній темі	0–7		
9.	Відповідність роботи вимогам наукового стилю	0–5		
10.	Дотримання вимог щодо оформлення роботи	0–5		
11.	Оформлення списку джерел відповідно до чинних стандартів	0–5		
12.	Якість презентації курсової роботи	0–5		
13.	Вичерпність відповідей під час захисту курсової роботи	0–5		
14.	Ступінь виконання завдань керівника	0–9		
15.	Дотримання терміну виконання роботи	0–5		
РАЗОМ		0–100		

Відповідно до шкали оцінювання та зазначеного розподілу балів для оцінювання виконання та захисту курсової роботи виставляються відповідні бали:

90–100 А, «відмінно» ставиться за умов, якщо здобувач виявив здатність самостійно здобувати знання і виявляти їх у практичному дослідженні; оволодів теоретичною базою дослідження, здійснив повний аналіз проблеми й дійшов до самостійних висновків; досяг мети роботи, використавши заявлений методологічний інструментарій; володіє письмовим науковим стилем; дотримав усіх вимог в оформленні роботи; усним виступом засвідчив повноту дослідження; аргументовано відповів на запитання чи кваліфіковано вів дискусію під час захисту курсової роботи, пропонував самостійні судження.

82–89 В, «добре» ставиться за умов, якщо здобувач виконав усі зазначені вимоги, хоча припустився незначних недоглядів у виконанні роботи.

74–81 С, «добре» ставиться за умов, якщо здобувач уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. У роботі допущені певні недоліки в оформленні, у стилі наукового письма.

64–73 D, «задовільно» ставиться за умов, якщо здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

60–63 Е, «задовільно» ставиться за умов, якщо здобувач володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

35–59 FХ, «незадовільно» ставиться за умов, якщо здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (курсів роботи, написані на 35–59 FХ, можуть бути не допущені науковим керівником до захисту).

0–34 F, «незадовільно» ставиться за умов, якщо здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів (курсів роботи, написані на 0–34 F, не допускаються науковим керівником до захисту).

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Літературний процес 50–80-х рр. ХХ ст.: основні тенденції. Поезія митців-шістдесятників.

Тема 1. Умови та тенденції розвитку літературного процесу в Україні в II пол. ХХ століття.

Проблеми періодизації новітньої української літератури. Суспільно-політичні умови розвитку літератури в другій половині ХХ ст. Негативні наслідки панування в літературі художнього псевдометоду соціалістичного реалізму. Загальні тенденції розвитку поетичних жанрів. Особливості розвитку прози. Слабкий розвиток драматургії.

Тема 2. Шістдесятництво як соціокультурний рух та літературне явище.

Передумови виникнення шістдесятницького руху. Діяльність Клубу творчої молоді в Києві, «Проліска» у Львові. Роль І. Світличного в консолідації шістдесятництва. Яскраві поетичні дебюти в періодиці. Світоглядні та естетичні засади шістдесятництва. Репресії стосовно української інтелігенції. Дисидентський рух.

Тема 3. Творчість поетів-шістдесятників.

Життєвий і творчий шлях **Василя Симоненка**. Головні мотиви його лірики. Тематика та поетика малої прози письменника (збірка «Вино з троянд»).

Життєва і творча доля **Дмитра Павличка**. Сонетарій Д. Павличка. Тема слова та рідної мови в його ліриці. Інтимна лірика поета («Таємниця твого обличчя»). Перекладацька спадщина митця.

Еволюція **Миколи Вінграновського**-поета («Атомні прелюди», «Сто поезій» та ін.) Головні мотиви та поетика віршів митця. Інтимна та пейзажна лірика поета. Майстерність версифікації.

Головні мотиви поезії **Івана Драча**; традиційне та новаторське в ліриці поета. Художня своєрідність поем «Смерть Шевченка» та «Чорнобильська мадонна».

Петро Скунць – закарпатський поет-шістдесятник. Біографія митця. Головні мотиви лірики.

Тема 4. Творчість Ліни Костенко.

Життєва і творча доля Л. Костенко. Початок творчості (збірки «Проміння землі», «Вітрила», «Мандрівки серця»). Формування естетичних принципів. Заборона поетичної діяльності Л. Костенко на шістнадцять років, аж до появи збірки «Над берегами вічної ріки». Збірка «Сад нетанучих скульптур». Концепція часу у творчості Л. Костенко. Мотив творчості в ліриці та поемах («Сніг у Флоренції»). Пейзажна та інтимна лірика поетеси. Історичний роман у віршах «Маруся Чурай»: проблематика, образна система твору, особливості стилю роману. Проблематика та художня своєрідність драматичної поеми «Дума про братів неазовських».

Тема 5. Життєва і творча доля Василя Стуса.

Біографія Василя Стуса. Збірки поета як етапи творчої еволюції. Творчість Василя Стуса в критиці та літературознавстві. Філософські мотиви лірики поета. Поетична історіософія митця. Образ України в його ліриці. Тюремна поезія В. Стуса. Особливості індивідуального стилю.

Тема 6. Еміграційна лірика II пол. ХХ ст.

«Двоколіїність» розвитку українського літературного процесу другої половини ХХ століття. Еміграційний дискурс національного письменства. Українська поезія митців-емігрантів (О. Зуєвського, І. Качуровського, О. Тарнавського та ін.). Феномен Нью-Йоркської групи. Модерністські художні пошуки. Творчість Е. Андіївської. Лірика Б. Бойчука, Ю. Тарнавського, Б. Рубчака.

Модуль 2. Розвиток прози та драматургії в другій половині ХХ ст.

Тема 7. Тенденції розвитку прози в II пол. ХХ ст. Творчість Євгена Гуцала.

Оновлення прозових жанрів у 60–70-х роках ХХ ст. Роль у цьому процесі прозаїків-шістдесятників. Жанрово-стильове та тематичне багатство малої прози.

Життєвий і творчий шлях Є. Гуцала. Жанрово-тематичний діапазон прози письменника. Психологічна функція пейзажу в новелістиці Є. Гуцала. Лірико-імпресіоністична проза митця. Морально-етична проблематика оповідань та новел Є. Гуцала.

Тема 8. Мала проза Григора Тютюнника.

Біографія Григора Тютюнника. Творчий шлях митця. Проблематика та особливості стильової манери прозаїка. Автобіографізм новел письменника. Тема села в художній інтерпретації Гр. Тютюнника. Роль психологічної деталі в розкритті ідейного задуму творів. Ліричні новели Гр. Тютюнника «Зав'язь» та «Три зозулі з поклоном».

Тема 9. Новаторство прози Валерія Шевчука.

Основні віхи життя та творчості Валерія Шевчука. Тематичний діапазон прози В. Шевчука. Світогляд та джерела творчості письменника. Фольклорно-міфологічна основа багатьох новел В. Шевчука. Притчевість та філософська наповненість прози митця. Поетика роману «Дім на горі».

Тема 10. Розвиток прози на Закарпатті. Творчість Івана Чендея.

Особливості розвитку літератури Закарпаття в другій половині ХХ ст. «Закарпатська школа» новелістики. Тема землі в романі М. Томчанина «Жменяки». Проблематика малої прози І. Чендея. Трагічна доля повісті «Іван». Актуальність проблематики твору.

Тема 11. Розвиток жанру історичного роману в українській прозі II пол. ХХ ст.

Бурхливий розвиток жанру історичного роману в другій половині ХХ ст. Тематичне розмаїття історичної прози. Найяскравіші зразки жанру історичного роману (твори П. Загребельного, Р. Іваничука, В. Шевчука, Р. Федоріва та ін. прозаїків).

Біографія Р. Іваничука. Історична основа та проблема національної ідентичності в романі Р. Іваничука «Мальви». Образна система роману. Особливості поетики твору. Художня інтерпретація трагічних сторінок української історії в романі «Журавлиний крик». Своєрідність композиції, образна система та актуальність проблематики твору.

Життєвий і творчий шлях П. Загребельного, його внесок у розвиток жанру історичного роману в українській літературі. Широта проблемно-тематичного діапазону прози письменника. Історична основа, проблематика та поетика роману «Диво».

Тема 12. Проза Олесь Гончара.

Творчість Олесь Гончара та тлі тогочасної прози. Проблематика та художні особливості новел О. Гончара «За мить щастя» та «Модри Камень». Проблема вини і спокути в оповіданнях «Чорний яр» та «Летять усміхнені птавиці». Роман «Собор»: драматична творча доля твору, актуальність проблематики та образна система.

Тема 13. Розвиток драматургії в другій половині ХХ ст.

Складні умови розвитку драматургії в другій половині ХХ ст. Етапні твори поступу драматургії цього часу («Фауст і смерть» О. Левади, «Правда і кривда» М. Стельмаха, «Фараони» О. Коломійця тощо). Прихід у 70-х рр. нового покоління драматургів (Л. Хоролець, Я. Стельмах, Д. Кешеля та ін.).

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
		л	п	лаб	інд	с.р.			л	п	лаб

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Літературний процес 50–80-х рр. ХХ ст.: основні тенденції. Поезія митців-шістдесятників.												
Тема 1. Умови та тенденції розвитку літературного процесу в Україні в II пол. ХХ ст.	4	2	1			1	2	1				1
Тема 2. Шістдесятництво як соціокультурний рух та літературне явище.	5	2	1			2	5	1				4
Тема 3. Творчість поетів-шістдесятників.	16	6	4			6	18	2	2			14
Тема 4. Творчість Ліни Костенко.	14	4	4			6	14	2	2			10
Тема 5. Життєва і творча доля Василя Стуса	6	2	2			2	7	2				5
Тема 6. Еміграційна лірика II пол. ХХ ст.	5	2	-			3	6	-				6
Модульна контрольна робота												
Курсова робота	30				30		30				30	
Разом за модулем 1	80	18	12		30	20	82	8	4		30	40
Модуль 2. Розвиток прози та драматургії в другій половині ХХ ст.												
Тема 7. Тенденції розвитку прози в II пол. ХХ ст. Творчість Євгена Гуцала.	10	2	4			4	13	1	2			10
Тема 8. Мала проза Григора Тютюнника	8	2	2			4	6	1	1			4
Тема 9. Новаторство прози Валерія Шевчука	12	2	2			8	12	2	1			9
Тема 10. Розвиток прози на Закарпатті в післявоєнний період. Творчість Івана Чендея.	9	2	2			5	9	1				8
Тема 11. Розвиток жанру історичного роману в українській прозі II пол. ХХ ст.	18	4	4			10	16	1				15
Тема 12. Проза Олеся Гончара	11	2	2			7	10					10

Тема 13. Розвиток драматургії в другій половині ХХ ст.	2					2	2					2
Модульна контрольна робота												
Разом за модулем 2	70	14	16	-	-	40	68	6	4			58
Усього годин	150	32	28	-	30	60	150	14	8		30	98

6.3. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	Денна	Заочна
Тема 1. Тенденції та умови розвитку літературного процесу 50–80-х років ХХ століття	2	
Тема 2. Лірика поетів-шістдесятників	4	2
Тема 3. Творчість Ліни Костенко	4	
Тема 4. Лірика Василя Стуса	2	
Тема 5. Жанрово-стильове розмаїття малої прози 60–70-х років ХХ ст.	4	2
Тема 6. Мала проза Григора Тютюнника	2	
Тема 7. Новаторство прози Валерія Шевчука	2	
Тема 8. Творчість Івана Чендея.	2	
Тема 9. Історична проза другої половини ХХ ст.	4	
Тема 10. Проза Олесея Гончара.	2	
Разом	28	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Перегляд та аналіз відеоматеріалу «Отрута соцреалізмом»: https://tydyvy.com/video/DyktECo	1	1
2	Шістдесятництво як літературне явище (конспект статті Т. Батенка Шістдесятництво – грані інтелектуальної боротьби. У вирі шістдесятницького руху. Погляд з відстані часу. Львів, 2003). Перегляд відео «Шістдесятники»: https://www.youtube.com/watch?v=DidBT2uQCFA	2	4
3	Робота над поетичними творами В. Симоненка, Д. Павличка, І. Драча, М. Вінграновського, Б. Олійника.	2	8
4	Конспект розділу монографії Л. Тарнашинської «Гармонія парадоксів як художнє надзавдання: Микола Вінграновський» за виданням: <i>Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління</i> . Київ, 2010. Перегляд 10 та 11 випусків програми «Час поезії», присвячених творчості І. Драча та Д. Павличка: https://www.youtube.com/watch?v=siuLuBeShnU https://www.youtube.com/watch?v=T7OG03GCRGQ Перегляд фільму про життя і творчість В. Симоненка: https://www.youtube.com/watch?v=V9tIKl0EmVg	2	4

5	Опрацювання статті «Петро Скунець – поет-шістдесятник» за збірником «Українська поезія Закарпаття ХХ століття» (Ужгород, 2004. С. 199–215).	2	2
6	Лірика та ліро-епічні твори Ліни Костенко: прочитання й аналіз художніх текстів. Перегляд відео «Час поезії. Випуск 9. Ліна Костенко»: https://www.youtube.com/watch?v=1c2f0OexhVs	6	12
7	Робота над поетичними текстами Василя Стуса. Перегляд художнього фільму «Заборонений» (2019, режисер – Р. Бровко).	2	5
8	Опрацювання розділу «Феномен Нью-Йоркської групи» за підручником: Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст.: підручник: у 10 т. Т.8: Еміграційні колізії письменства. Київ: ВЦ «Академія», 2021. С. 488–571. Прочитання віршів поетів Нью-Йоркської групи за антологією Нью-Йоркська група: Антологія поезії, прози та есеїстики / Упорядники М. Ревакович та В. Габор. Львів: ЛА «Піраміда», 2012. 400 с.	3	6
9	Робота над художніми творами Гр. Тютюнника, Є. Гуцала, В. Дрозда, Н. Бічуї, А. Дімарова.	7	14
10	Перегляд відеоматеріалу «Психологічний портрет Григора Тютюнника»: https://tydyvy.com/video/DykrXBo	1	1
11	Робота над текстом роману В. Шевчука «Дім на горі». Ознайомлення з відеоматеріалом про роман Валерія Шевчука «Дім на горі»: https://www.youtube.com/watch?v=ToP7jY41JTM	8	10
12	Робота над текстами історичних романів Р. Іваничука «Мальви» та «Журавлиний крик», опрацювання наукових матеріалів про розвиток жанру історичного роману. Перегляд відео: Роман Іваничук. URL: https://www.youtube.com/watch?v=BxT28azm408 Ознайомлення з текстом історичного роману П. Загребельного «Диво».	10	15
13	Прочитання передбачених програмою художніх текстів І. Чендея. Перегляд відеоматеріалу (спогадів про батька) про І. Чендея: https://www.youtube.com/watch?v=8I2-4peD6Rs Конспект наукової статті: Мовчан Р. Творчість Івана Чендея в українському культурному просторі 1960-х років. <i>Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія</i> . Ужгород: ПП Данило С. І., 2022. Вип. 1 (47). С. 67–74.	5	8
14	Ознайомлення з текстом роману О. Гончара «Собор», аналіз проблематики твору, з'ясування його творчої долі. Перегляд документального фільму «Олесь Гончар. Слово як зброя»: https://www.youtube.com/watch?v=QB_UbH8ZJE8	7	10
15	Опрацювання теми «Розвиток драматургії в II пол. ХХ ст.: здобутки й прорахунки», конспектування відповідного розділу підручника: Історія української літератури ХХ ст.: У 2 кн.: / За ред. В.Дончика. Київ: Либідь, 1998. Кн. 2. С. 371–391.	2	2
	Разом	60	102

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: офісні додатки (Google Meet, Google Calendar, Power Point), Google Meet, електронне навчання в середовищі Moodle (<https://moodle.uzhnu.edu.ua/>), сайт електронного навчання УжНУ (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>).

Обладнання: персональний комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Балла Е. Український літературний процес (50–80-ті роки ХХ ст.). Методичні вказівки до проведення практичних занять (для студентів філологічного факультету, спеціальності 035 Філологія). Ужгород, 2023.
2. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст.: підручник : у 10 т. Т.7: Випробування репресіями та війною. Київ: ВЦ «Академія», 2020.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст.: підручник: у 10 т. Т.8: Еміграційні колізії письменства. Київ: ВЦ «Академія», 2021.
4. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021.
5. Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. / За ред. В.Дончика. Київ: Либідь, 1998. Кн. 2.
6. Історія української літератури: ХХ – поч. ХХІ ст.: навч. посібн.: У 3 т. / За ред В. Кузьменка. Київ: Академвидав, 2014. Т.2.
7. Панченко В. Літературний ландшафт України ХХ століття. 50 «слайдів». Київ: Ярославів Вал, 2019.
8. Мовчан Р. У пошуках архітвору: з історії української літератури ХХ ст. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018.
9. Жулинський М. Українська література. Творці і твори. Київ: Либідь, 2011.
10. Насенко М. Художня література України. Від міфів до реальності. Київ, 2012.
11. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління. Київ: Смолоскип, 2010.

Допоміжна література

12. Балла Е. Іван Світличний: емоційний інтелект лідера. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія Філологія. Вип. 1 (49). Ужгород, 2023. С. 16–22.
13. Балла Е. Імпресіонізм як стильова домінанта лірико-пейзажних новел Є. Гуцала. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Філологія. Вип. 14. Ужгород, 2006. С. 10–14.
14. Балла Е. Мала проза українських письменників-шістдесятників у перекладі угорською мовою. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія Філологія. Ужгород, 2019. Вип. 2(42). С. 137–143.
15. Балла Е. Наративний дискурс малої прози Василя Симоненка. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*. Вип. 19. 2014. С. 132–137.
16. Балла Е. Образ жінки в художньому світі Григора Тютюнника: етнопсихологічний аспект. *Література. Фольклор. Проблеми поетики*: зб. наук. праць. Вип. 25. Київ: Акцент, 2006. С. 88–97.
17. Балла Е. Петро Скунець – поет-шістдесятник. *Українська поезія Закарпаття ХХ століття: Науковий збірник / Упорядкування та передмова В. Барчан*. Ужгород: Ліра, 2004. С. 199–215.

18. Балла Е. Поетика малої прози Миколи Вінграновського. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*: зб. наук. праць. відп. ред. І. В. Сабадош. Ужгород, 2015. Вип. 20. С. 105–108.
19. Балла Е. Психологічний автопортрет ліричної героїні в поезії Ірини Жиленко. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*: зб. наук. праць / відп. ред. І. В. Сабадош. Ужгород, 2017. Вип. 22. С. 78–82.
20. Балла Е. Угорський дискурс творчості Івана Чендея. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія Філологія. Ужгород, 2022. Вип. 1(47). С. 15–22.
21. Дзюба І. Є поети для епох. Київ: Либідь, 2011. 208 с.
22. Донченко Л. Художні моделі національної ідентичності: Монографія. Київ: КНТ, 2014. 220 с.
23. Дончик В. З потоку літ і літпоток. Київ: Стилос, 2003. 556 с.
24. Жиленко І. Номо feriens: Спогади. Київ: Смолоскип, 2011. 816 с.
25. Жулинський М. Слово і доля. Київ: А.С.К., 2006.
26. Захарчук І. Війна і слово (Мілітарна парадигма літератури соціалістичного реалізму): монографія. Луцьк: ПВД «Твердиня», 2008. 406 с.
27. Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури. Монографія. Київ: Академвидав, 2006. 504 с.
28. Зборовська Н. Стильовий портрет шістдесятництва. *Слово і Час*. 2001. № 12. С. 26–42.
29. Ільницький М. Ключем метафори відімкнені вуста...: Поезія Ігоря Калинця. Париж – Львів – Цвікау, 2001.
30. Ільницький М. На перехрестях віку. У 3 кн. Книга 1. Київ: Києво-Могилянська академія, 2008. 840 с.
31. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960–1980-х років. Київ: ТОВ «Видавництво „Кліо”», 2019. 248 с.
32. Кодак М. Поетика Олеся Гончара-романіста: монографія. Луцьк: ПВД «Твердиня», 2012. 272 с.
33. Корогодський Р. Брама світла: Шістдесятники. Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2009. 656 с.
34. Лазарук М. «Любити одразу, з ходу, залпом, раз і назавжди». *Вінграновський М. Вибрані твори*. Київ: Смолоскип, 2013. С. 9–56.
35. Марко В. Стежки до таїни слова: Літературознавчі й методичні студії. Навчальний посібник. Кіровоград: Степ, 2007.
36. Матеріали до курсу «Історія української літератури ХХ ст.»: Практ. заняття / Сасенко В. Одеса, 2004.
37. Мокрик Р. Бунт проти імперії. Українські шістдесятники. Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-Га, 2023. 416 с.
38. Насенко М. Романтичний епос: Ефект романтизму і українська література. Київ: Просвіта, 2000.
39. Нью-Йоркська група: Антологія поезії, прози та есеїстики / Упорядники М. Ревакович та В. Габор. Львів: ЛА «Піраміда», 2012. 400 с.
40. Панченко В. Кільця на дереві. Київ: ТОВ «Видавництво “Кліо”», 2015. 560 с.
41. РУХ ОПОРУ В УКРАЇНІ: 1960–1990. Енциклопедичний довідник / Передм. Осипа Зінкевича, Олеся Обертаса. Київ: Смолоскип, 2010. 804 с.
42. Сасенко В. Українська література ХХ ст.: Діапазони творчих голосів і мистецьких відкриттів. Вибрані літературознавчі праці. Львів: ЛА «Піраміда», 2016. 868 с.
43. Сардарян К. Творчість Ірини Жиленко у контексті розвитку української літератури другої половини ХХ – початку ХХІ століття. Монографія. Київ: Видавничий дім Бураго, 2016. 392 с.
44. Скорина Л. Література та літературознавство українського зарубіжжя: Курс лекцій. Черкаси: Брама, 2002.

45. Стус Д. Василь Стус – поет, людина, правозахисник. *Стус Д. Вибрані твори*. Київ: Смолоскип, 2012. С. 9–70.
46. Гарнашинська Л. Загратовані сонця. Готичний профіль ХХ століття. *Поезія із-за ґрат*: Антологія. Київ: Смолоскип, 2012. С. 7–36.
47. Ткаченко А. Палімпсести Василя Симоненка. *Симоненко В. Вибрані твори*. Київ: Смолоскип, 2010. С. 19–70.
48. У вирі шістдесятницького руху: Погляд з відстані часу. Львів: Каменярь, 2003.
49. Українська поезія повоєнної еміграції (II пол. ХХ ст.): методичний посібник для студентів ОПП бакалавра спеціальності «Українська мова та література» філологічного факультету / уклад. В. В. Барчан. Ужгород, 2021.
50. Українські літературні школи та групи 60–90-х рр. ХХ ст.: Антологія вибраної поезії та есеїстики. Львів: ЛА «Піраміда», 2009. 620 с.
51. Хархун В. Соцреалістичний канон в українській літературі: генеза, розвиток, модифікації. Монографія. Ніжин, 2009.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

52. Електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ»: <https://dspace.uzhnu.edu.ua>
53. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/isp/texts.html
54. Ізборник: <http://litopys.org.ua/>
55. Бібліотека української літератури: www.ukrlib.com.ua
56. Клуб Поезії: www.poetryclub.com.ua
57. Читомо: <https://chytomo.com/>
58. Електронна бібліотека DIASPORIANA: <https://diasporiana.org.ua>